

■ пам'ятаємо

Назавжди у прикордонному братстві

У Західному регіональному управлінні відкрито меморіальну дошку пам'яті Андрій Кузьменка, який упродовж багатьох років був справжнім другом вартівних рубежів.

3
стор.

■ КОМПЕТЕНТНО

Дорога до прірви

Любителі оковитої в зоні проведення АТО отримують позивний «Аватар». Вони й справді чимось схожі на штучну істоту синього кольору з однойменного фантастичного фільму Джеймса Кемерона. Однак дотепне порівняння – лише маленький штрих до портрета...

4-5
стор.

■ сторінки історії

Чужа війна

...Закінчувався останній місяць 1979 року. 25 грудня о 15-й годині дня за московським часом на аеродромі ДРА з невеликим інтервалом почали приземлятися військово-транспортні літаки ВПС СРСР. Вони перекидали до Афганістану перші військові частини для надання його уряду «інтернаціональної допомоги».

7
стор.

Прикордонник України

№ 6 (5500)

12 ЛЮТОГО 2016 РОКУ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

України

6
стор.

Як отримати «бойові» сотки

Практичні поради учасникам АТО

■ кордон за тиждень

Державний кордон України перетнуло **1,175 млн** осіб та **314 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **329** осіб, зокрема, **12** незаконних мігрантів

Вилучено **13** одиниць зброї, та понад **400 г** наркотичних речовин

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **7,275 млн** гривень

коротко
про головне
Землі вистачає

Учасники АТО та члени їхніх родин уже отримали 8098 дозволів для відведення у Київській області земельних ділянок загальною площею 1200 гектарів. Найбільшу кількість наділів отримали бійці у Білоцерківському (1334 дозволи), Вишгородському (1227) та Бориспільському (987) районах. Переважна більшість рішень (7541) стосується відведення ділянок для особистого садівництва. Під будівництво власних помешкань військові отримують 293 ділянки. Ще 224 дозволи надано на землі для ведення особистого селянського господарства. Усього на Київщині до територіальних органів Держгеокадастру із заявами на отримання земельної ділянки звернулося 9932 учасники АТО. Усі звернення землевпорядники розглядають першочергово.

Світлана ДЕЙЧУК

В Україні з'явиться представництво НАТО

Верховна Рада ухвалила закон «Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Організацією Північноатлантичного договору про статус Представництва НАТО в Україні». Законопроект підтримав 251 народний депутат. Відповідно до угоди в нашій країні буде створено представництво НАТО, яке функціонуватиме на базі існуючих Офісу зв'язку та Центру інформації й документації Альянсу. Представництво сприятиме посиленню і розширенню участі нашої країни у всіх заходах співробітництва з НАТО та надаватиме консультативну допомогу державним органам.

Василь ДРОЗДОВ

Броня міцна і двигуни тихіші

Державний концерн «Укроборонпром» заявив, що адаптував свою бронетехніку під натовські двигуни Deutz виробництва Німеччини замість російських моторів Ярославського заводу, постачання яких припинилося з початком військової агресії. Після завершення випробувань українські БТРи, укомплектовані новими двигунами, будуть прийняті на озброєння військових формувань. Нагадаємо: наприкінці жовтня німецькі заводи поставили держконцерну 16 дизельних двигунів цієї марки для адаптації та перевірки на сумісність. «Німецькі Deutz потужні, надійні і, що дуже важливо в умовах війни, значно тихіші від російських», – повідомив гендиректор концерну Роман Романов. Новими моторами комплектуватимуть бронетранспортери БТР-3, БТР-4 й новітні броневих автомобілі «Дозор-Б». Крім цього, компанія Deutz AG надасть Україні спеціальну знижку на партію двигунів. Заощаджені гроші, а це майже 25 мільйонів гривень, «Укроборонпром» направить на виробництво нової техніки.

Юрій ЗАНОЗ

офіційно**Новий військово-адміністративний поділ України**

Президент України Петро Порошенко своїм Указом затвердив новий військово-адміністративний поділ території нашої держави. Ним встановлено межі відповідальності органів військового управління Збройних Сил України за виконання військово-адміністративних функцій у сфері оборони на суші, у повітряному та морському просторі з урахуванням території, яку згідно із законами України та постановами Верховної Ради визнано тимчасово окупованою.

урядове рішення**Зарплати – лише через надійні банки**

Кабінет Міністрів встановив чіткий та вичерпний перелік вимог до відбору уповноважених банків, через які має здійснюватись виплата заробітної плати працівникам бюджетних установ та державної соціальної допомоги. Відповідну постанову Уряду прийнято 20 січня 2016 року.

Сергій ПОЛЩУК

Як повідомляється на офіційному сайті Кабміну, цей документ покликаний зменшити суб'єктивізм при виборі уповноважених банків, а також дозволить оновити перелік банківських установ та посилити їх відповідальність за здійснення обслуговування бюджетних коштів.

Зокрема, до переліку вимог для визначення уповноважених банків, відповідно до затверджених змін віднесено наступні:

- частка активів банку становить не менш як 1 відсоток активів банківської системи;
- банк володіє облигаціями внутрішньої державної позики в

розмірі не менш як 20 відсотків регулятивного капіталу банку;

- на час проведення конкурсу банк провадить діяльність на банківському ринку не менше трьох років;

- протягом трьох останніх місяців на момент подання документів до постійної діючої комісії Національним банком не застосовувалися заходи впливу у вигляді обмеження, зупинення чи припинення здійснюваних банком операцій у зв'язку з виявленням фактів проведення операцій з підвищенням ризиком і віднесення банку до категорії проблемного або неплатоспроможного;

- протягом трьох останніх місяців на момент подання документів банк дотримується економічних нормативів, установлених Національним банком;

- банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та не має перед ним фінансової заборгованості;

- відсутня заборгованість із сплати податків і зборів;

- до банку або до власників істотної участі в якому та до пов'язаних осіб якого не було застосовано Україною, іноземними державами – чле-

Олена ТАЩИЛІНА

Необхідність зміни військово-адміністративного поділу території України обумовлена положеннями Воєнної доктрини України, що передбачають механізми реагування на актуальні загрози воєнній безпеці держави, зокрема з боку Російської Федерації. Нововведення також пов'язані із структурними змінами у системі управління Збройних Сил України.

Указ Президента визначає та нормативно врегулює питання розмежування території держави на військово-адміністративні райони. Сухопутна територія поділяється на чотири військово-сухопутні

зони та окремих військово-сухопутний район, за які відповідають оперативні командування «Північ», «Південь», «Захід» і «Схід».

Повітряний простір України розподілено на три військово-повітряні зони та один окремих військово-повітряний район, за які відповідають повітряні командування «Захід», «Південь» і «Центр».

Морський простір з урахуванням правового статусу тимчасово окупованих територій внутрішніх морських вод і територіального моря України навколо Кримського півострова та окремого району Донецької області поділяється на «Чорноморську» та «Азовську» військово-морські зони відповідальності Командування ВМС Збройних Сил України. ■

нами Організації економічного співробітництва та розвитку чи Євросоюзом санкцій протягом останніх 12 місяців на момент подання документів.

Постанова передбачає, що банки повинні у тримісячний строк забезпечити виконання зазначених вимог, а відповідні міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади матимуть один місяць для переходу на обслуговування до уповноважених банків, що відповідають новим вимогам.

Крім того, з 1 січня наступного року набере чинності ще одна вимога документа –

кількість емітованих банком електронних платіжних засобів (платіжних карток) державної платіжної системи, платіжною організацією якої є резидент, має становити не менш як 10 відсотків загальної кількості емітованих ними електронних платіжних засобів (платіжних карток).

Слід також зазначити, що для забезпечення можливості вільного вибору громадян обслуговуючого банку передбачається, що міністерства, інші центральні та місцеві органи виконавчої влади зможуть укладати договори не менш ніж із трьома уповноваженими банками. ■

співробітництво**НАТО гарантує підтримку**

Північноатлантичний альянс сьогодні адаптується до нових безпекових викликів. І в цьому контексті йдеться не лише про посилення східних кордонів країн-членів організації, але й про підтримку її партнерів – України та Грузії. Про це під час прес-конференції заявив генеральний секретар НАТО Енс Столтенберг.

Ірина МАСТЕЛЬ

Ми не припиняємо вести політичний діалог із Росією, але це не означає, що ми живемо як раніше. Наразі триває найбільше переозброєння Альянсу з часів холодної війни, – зауважив генсек. – Ми послідовно й потужно підтримуємо Україну. В основному це – логістична та матеріальна підтримка, а також навчання українських військовослужбовців.

Пан Столтенберг додав, що Альянс виступає за мирне врегулювання ситуації на Донбасі, однак нагадав, що чинні Мінські угоди не виконуються повною мірою, оскільки бої не припинилися, а важке озброєння і техніка не відведені. А в таких умовах, зауважив генсек, НАТО вважає за необхідне й надалі продовжувати підтримку України.

Нагадаємо, що в січні цього року начальник Генерального штабу ЗСУ Віктор Муженко заявив, що представники військово-оборонних відомств

держав НАТО висловили підтримку Україні та заявили про свою готовність нарощувати матеріальну допомогу українській армії.

Водночас Верховна Рада України в грудні 2014 року внесла зміни до законодавства, відмовившись від позаблокового статусу держави. Нова воєнна доктрина передбачає відновлення курсу на зближення з НАТО: Україна має до 2020 року забезпечити повну сумісність своїх Збройних Сил із силами країн-членів Альянсу. ■

■ пам'ятаємо

Назавжди у прикордонному братстві

У Західному регіональному управлінні відкрито меморіальну дошку пам'яті Андрія Кузьменка, який упродовж багатьох років був справжнім другом вартових рубежів.

Андрій КУЧЕРОВ

Рік тому в автокатастрофі загинув Андрій Кузьменко, більш відомий як Кузьма Скрябін. Його смерть стала справжнім шоком не тільки для друзів і прихильників неповторного співака та актора, а й для багатьох звичайних громадян. Адаже Кузьма був патріотом, відкрито доводив свою думку і, найголовніше, не боявся говорити правду.

Для прикордонників Кузьма став справжнім побратимом. І ця дружба тривала не один рік. Його знали в підрозділах на заході і на сході держави, куди він приїжджав задля роботи. Разом з колегами та однокласниками Андрій свого часу зняв і змонтував кілька телепередач про будні «зелених кашкетів». А написана ним пісня «Західний кордон», на яку згодом було знято відеокліп, полюбилась охорон-

цям кордону настільки, що стала своєрідною візитівкою Західного регіонального управління.

Окрім західних рубежів Скрябін був і на інших ділянках українського кордону. Так, 2010 року у Харківському загоні записано програму «Кордон держави», де Андрій виступив у ролі ведучого.

Після початку агресії Росії Кузьменко неодноразово без розголосу приїжджав до військових у зону АТО. Він встиг об'їхати практично всі підрозділи по лінії зіткнення, і, не жалюючи ані грошей, ані часу, підтримував наших бійців на передовій.

На згадку про особистість, якою був Андрій Кузьменко, та

вшановуючи його пам'ять, прикордонники Західного регіонального управління прийняли рішення відкрити меморіальну дошку на його честь. У актову залу Львівського прикордонного загону з цієї нагоди було запрошено батьків Андрія – Віктора Кузьмича та Ольгу Михайлівну. Крім того, підтримати добре ім'я Скрябіна крім прикордонників прийшли ті, хто його знав, товаришував та працював поруч. Під час зустрічі на екрані демонструвалися ексклюзивні кадри про перебування Кузьми на кордоні.

Перед присутніми виступали всі охочі, згадуючи Андрія у різних життєвих ситуаціях. Його небайдужість, працелюбність,

відкритість притягувала людей і він щиро відповідав взаємністю.

Зокрема, Голова Державної прикордонної служби генерал-полковник Віктор Назаренко зазначив, що незважаючи на те, що Андрій не був прикордонником, він завжди був разом із вартовими рубежів, та додав: «Відкриваючи сьогодні меморіальну дошку на честь Андрія Кузьменка, ми підтверджуємо, що він назавжди залишається у нашій прикордонній сім'ї».

Особливі слова вдячності очільник Служби адресував батькам і дружині Андрія. «Мене завжди вражали повна відсутність у нього зіркової хвороби, шалена працездатність і активність. Ви виховали справжнього сина своєї землі, патріота, яких зараз бракує Україні. Дякуємо і дружині Світлані, яка тепер продовжує справу чоловіка. Кожну хвилину свого життя Кузьма намагався зробити світ кращим», – сказав Віктор Назаренко.

У свою чергу батько Андрія Кузьменка щиро подякував за гарні слова на адресу сина. Особливо йому імпувала тепла, сімейна обстановка, у якій проходила зустріч. «Ми як батьки пишаємося дружбою Андрійка з прикордонниками», – додав Віктор Кузьмич. ■

■ добра справа

Від собору – на передову

Днями на Михайлівській площі Києва волонтери мережі «Вільні Люди» передали військовим три автомобілі, один з яких – мікроавтобус Volkswagen T4 – отримали прикордонники. Усю техніку буде відправлено у зону проведення АТО.

Ольга МІРОШНИЧЕНКО

На початку церемонії техніку освятив ігумен Свято-Михайлівського Золотоверхого собору Антоній. Гроші на неї зібравли представники канадської діаспори з фонду «Приятелі Збройних Сил України», до яких долучилися вітчизняні та литовські благодійники. Два джипи і мікроавтобус перед відправленням на передову відремонтували,

адже автомобілі не нові. На Донбас вони поїдуть не порожніми, а з вантажами для поранених, харчами та амуніцією, також приданими волонтерами. Усі транспортні засоби відповідають вимогам військових та можуть ще довго служити новим власникам.

«За весь час існування ми передали вже десятки автомобілів і допомоги на мільйони гривень. Основна сума коштів отримана від канадського фонду «Приятелі Збройних Сил України». Порівняно з початком війни ситуація із забезпеченням на фронті покращилася, волонтерам вже не потрібно закуповувати шкарпетки та бронжилети, але залишається ще багато проблем. Досі гострою є потреба у техніці: автомобілях, безпілотниках, раціях тощо», – розповідає співкоординатор мережі «Вільні Люди» Дмитро Жмайло і додає, що в найближчих планах – передача автомобілів, які нині знаходяться у ремонті, та безпілотного літального апарата. ■

■ людська шана

В ім'я мирного життя

У Могилів-Подільському відкрили меморіальну дошку на честь старшого сержанта Олега Глушак – прикордонника, який загинув влітку 2014 року під час артилерійського обстрілу відділу прикордонної служби «Довжанський». Він став першим бійцем Могилів-Подільського загону, який віддав своє життя у цій неоголошеній війні...

Володимир ПАТОЛА

Щоб вшанувати захисника рідної землі, у дворі загальноосвітньої школи №3, де він навчався, зібрався учні, вчителі, представники місцевої влади, громадськості і, звичайно, бойові побратими Олега.

– Сьогоднішня подія – один з кроків увіковічення пам'яті загиблих воїнів, які подарували нам мирне життя. Вони живуть у наших серцях, ми їх пам'ятаємо, – зазначив під час церемонії відкриття заступник міського голови Віталій Риган.

Старший сержант Глушак віддав прикордонній службі більше 10 років життя і загинув, до останньої миті виконуючи свій обов'язок. 11 липня приблизно о четвертій годині ранку бойовики з установки «Град» обстріляли пункт пропуску «Довжанський», що на Луганщині. Загинув четверо прикордонників, серед яких був і Олег Глушак – досвідчений фахівець, порядний товариш, воїн, вірний Присязі. Таким він назавжди залишиться у пам'яті колег та знайомих.

Указом Президента України старшого сержанта Олега Глушак посмертно нагороджено орденом «За мужність» III ступеня. ■

■ гарячі будні

П'янке «біопаливо»

Підпільну гуральню виявили у місті Краматорськ на Донеччині прикордонники спільно зі спецпідрозділом ДФС «Фантом» та прокуратурою. Виробництво харчового спирту налагодили на одному з підприємств міста, яке згідно з документацією мало виробляти розчинники та біопаливо. «Хіба ж то прибуток?», – зметикували ділки і організували «серйозний» спиртовий бізнес. Про те, що технологічний процес тут побудовано саме для виробництва високоякісного етанолу, правоохоронці отримали з оперативних джерел. Їхню інформацію підтвердили й запрошені експерти. Під час обшуку на підприємстві вилучено зразки готової продукції, документацію, яка підтверджує виробництво і відвантаження контрафактного спирту, а також 25 тонн етанолу, які зберігалися на складі. За попередньою оцінкою, вартість вилученого складає півтора мільйона гривень.

Сергій ЯКИМЕЦЬ

План не спрацював

Восьмеро незаконних мігрантів спробували «взяти штурмом» українські рубежі на Закарпатті. Групу вихідців з Південної Азії, які не мали жодних документів, затримали прикордонники Мукачівського загону біля кордону з Угорщиною. Про появу мандрівників їх сповістив сигналізаційний пристрій, тож на місце одразу прибули групи реагування. За лічені хвилини правоохоронці затримали трьох іноземців характерної зовнішності, а трохи згодом – ще п'ятьох. З'ясувалося, що усі вони пересувалися однією групою, а вже ближче до кордону вирішили розділитися, аби підвищити шанси на успіх. З їхніх слів, семеро є громадянами Індії та один – Пакистану.

Людмила ТКАЧЕНКО

Своя ноша не тягне...

Велику партію ювелірних виробів зі срібла намагалися потайки переправити до Росії наша співвітчизниця. Підприємливу жительку Запоріжжя перепинили у пункті пропуску «Піски», що на Харківщині, коли вона з незворушним виразом обличчя чимчикувала через кордон, тягнучи важеньку сумку. 28-річна жіночка все ретельно спланувала, однак не врахувала одного: на коштовності спрацював металодетектор. Прикордонники та митники, які перевіряли вміст багажу, були вражені. Непримітна ззовні сумка виявилася сховищем справжнього скарбу: обручки, браслети, підвіски, сережки з коштовним камінням та без нього, хрестики – усього 26 найменувань виробів, які порушниця збиралася вигідно збути у сусідній країні. При цьому вона зізналася, що спеціально замовила у друкарні фальшиві етикетки відомого російського ювелірного заводу – аби товар краще продавався. Попередня вартість вилучених прикрас – майже третина мільйона гривень.

Ігор ПЛЕТЕНЬ

■ **пияцтву – бій!**

Любителі оковитої в зоні проведення АТО отримують прізвисько «аватар». Вони й справді чимось схожі на шучину істоту синього кальбору з однойменного фантастичного фільму Джеймса Кемерона. Однак дотепне порівняння – лише маленький штрих до портрета. На жаль, і сьогодні, після непоодиноких трагічних випадків, причиною яких став «зелений змії», далеко не кожен боєць усвідомлює, яку страшну загрозу насправді становить для себе й оточуючих нетвереза людина зі зброєю.

Втім, у мирному житті вона також небезпечна, адже не здатна належним чином контролювати себе у критичних ситуаціях. Алкоголь – це ворог, який підкрадається поступово. Він крок за кроком не лише руйнує організм, а й цілковито знищує особистість. Дуже часто усвідомлення проблеми настає лише тоді, коли спричинені пиятикою процеси – незворотні. Тож перш ніж взятися за чергову чарку, замисліться, чи варте того швидкоплинне задоволення...

Андрій БАКАЙ,
полковник медичної служби

Традиція «розслабитися» за допомогою оковитої така ж давня, як і цивілізація. Тож не дивно, що цей інстинктивний потяг людини легко переходить у пристрась – згубну настільки, що для деяких народів вона стала початком їхнього кінця. «Звичка до алкоголю є більшим злом для людства, ніж війна, голод і чума разом узяті». Такий вердикт поставив ще позамишуло століття Чарльз Дарвін. І історія постійно підтверджує правдивість слів ученого.

ОТРУТА І НАРКОТИК: ДВА В ОДНОМУ

Відомий вітчизняний політик якось заявив з високої трибуни, що алкоголізм українській нації не загрожує, моваля, наші предки пили споконвіку і не спилися. Те, що пили із своєї давнини, – правда, а що не спиваються – сумнівно. Неупереджена статистика свідчить: нині в Україні від пияцтва щороку помирає до 40 тисяч осіб. У середньому кожна людина віком від 15 років за рік випиває 6,2 літра чистого спирту. Але якщо зважити на те, що насправді спиртне вживає менше половини населення (38,3 відсотка), ця цифра автоматично зростає до 17 літрів.

Для багатьох алкоголь є таким собі заспокоїливим засобом. Хтось вживає його задля

Дорога до прірви

розваги, хтось – через побутові проблеми, неприємності на роботі, чи нещасливе кохання. Причини для виправдання завжди знайдуться. І хоча всі хочуть бути здоровими, не кожен готовий відмовитися від шкідливої звички й усвідомити, що горілка – це не порятунок. Насправді «зелений змії» – отрута, яку організм сам не виробляє і вона лише послаблює його функції. 96-процентний спирт надійно знищує все живе під час стерилізації медичних інструментів. Так само діють і міцні напої всередині нас.

Вживання спиртного призводить не лише до встановлення залежності, а й значно під-

розвитку дітей з'являються як результат зачаття в нетверезому стані або вплив алкоголю на плід в утробі матері. Крім цього виникає загроза епілепсії, оскільки спирт вільно проникає через плаценту та пошкоджує нервову систему.

Внаслідок постійного вживання міцних напоїв у людини виробляється умовний рефлекс. Після пробудження у п'яниця настає важкий стан похмілля, симптоми якого зникають при повторному вживанні спиртного. Це головна ознака хронічного алкоголізму. Вона супроводжується синдромом астенії – втомою та втратою працездатності.

воти, худоти та сплывидлення. При вживанні великих порцій спостерігаються галюцинації, гострі психози та втрата пам'яті. З'являється нестійкий мотив поведінки, хворий здійснює вчинки, не властиві йому раніше. У алкоголіка відсутня цілеспрямованість. Він ніколи не доводить розпочату справу до кінця.

КОЛИ НАЗАД ДОРОГИ НЕМАЄ

Розрізняють три стадії розвитку алкоголізму. Перша триває приблизно 5–10 років і характеризується розвитком психологічної залежності, систематичним вживанням алкоголю та зниженням рівня контролю за кількістю випитого. Під час першої стадії захворювання спостерігаються порушення пам'яті, функціональні розлади психіки та погіршення фізичного стану.

Під час другої стадії розвивається фізична залежність від спиртного. При цьому з'являються періоди запоїв, абстинентний синдром та психічні порушення, зокрема й загальною відомою «боба гарячка». Від психозів страждають 10 відсотків тих, хто вживає алкоголь. Спостерігається високий рівень толерантності до напоїв і деградація особистості.

Для третьої стадії алкоголізму характерне посилення фізичної залежності, сильний абстинентний синдром, наростання психічної й соціальної деградації та серйозні психічні розлади. Ця стадія є наслідком тяжкої токсичної дії спиртного. Хворі майже завжди почувають

СМЕРТЬ НА ДНІ ПЛЯШКИ

Як і будь-яка отрута, алкоголь у певній дозі стає причиною смерті. Шляхом численних експериментів встановлено його найменшу кількість з розрахунку на кілограм маси тіла, що призводить до загибелі тварини. Це так званий токсичний еквівалент. У результаті спостережень такий еквівалент виведений і для Homo sapiens – 7–8 грамів. Тобто для особи вагою 64 кг смертельна доза становитиме 500 грамів чистого алкоголю. Це приблизно 1200 грамів горілки. Істотний вплив на хід отруєння має й швидкість, з якою вживається цей продукт. Чим триваліший процес, тим менший ризик смерті. Якщо в організм потрапила смертельна доза, температура тіла знижується на 3–4 градуси. Смерть настає через 12–40 годин.

П'ЯНИЙ ВОЇН – ПОСПАКА ВОРОГА

Загибель і травми людей через використання зброї у стані сп'яніння сьогодні залишається проблемою, незважаючи на всі заяви та заходи. Наші бійці подекуди вживають надміру алкоголю у зоні бойових дій на Сході, про що неодноразово заявляли як волонтери, так і очевидці.

«Після трагічної аварії за участі українських військових у Костянтинівці на Донеччині, внаслідок якої загинула дитина, запроваджено «сухий закон». У жодному магазині чи кіоску, навіть у переломісті, не продають спиртні напої, а особливо людям у формі», – розповідає керівник громадської організації «Дельфіні» волонтер Володимир Лаврик. Він стверджує, що не раз став свідком інцидентів, спричинених зловживанням алкоголем. «Українські військові, які припинили трагедію, були щент п'яні, це я бачив на власні очі. Пиятика стала великим болючою проблемою», – нарікає волонтер.

«Кожна шоста втрата у бою, кожна п'ята дорожня аварія, майже сто відсотків хуліганства та кожне десяте психічне захворювання серед військових спричинено зловживанням спиртними напоями», – наводить сумну статистику військовий експерт Аналітичного центру регіонального співробітництва Віталій Юрчук. Експерт переконаний, що надмірне вживання алкоголю спостерігається далеко не у всіх час-

себе погано, у них порушується кровообіг, з'являються хвороби серцево-судинної системи та печінкова недостатність. При цій стадії починає лікування іншої вже запізно.

У більшості людей з хронічним алкоголізмом захворювання внутрішніх органів, як правило, не викликають суб'єктивних відчуттів. У багатьох випадках вони навіть заперечують наявність патології. Хронічний алкоголізм також характерний зниженням ставової функції. У половини всіх, хто зловживає спиртним, і у всіх хворих хронічним алкоголізмом має місце імпотенція. Остання стає причиною неврозів, депресій та проблем у сім'ї.

МАЛЕНЬКИЙ ТЕСТ ВЕЛИКОЇ ПРОБЛЕМИ

Хочете перевірити себе вже зараз? Достатньо відповісти лише на два запитання: наскільки часто ви випиваєте шість та більше порцій алкоголю на день (одна порція – 30 мл міцних напоїв або 100 мл вина) та чи траплялося протягом останнього року щось неприємне через його вживання?

Відповідь на перше запитання: «щомісяця або частіше», а також позитивна – на друге вказує на наявність алкоголізму із вірогідністю 90,9 відсотка.

Власне, алкоголь – це той, хто внаслідок стабільного (хоча б раз на три дні протягом 6–8 місяців) вживання хмельних напоїв відчуває психіфізичну залежність від них.

«Аватар» від Чарки

Світлана САВЧУК

Ні для кого не секрет, що під час мобілізації військомати більше переймалися кількістю, а не якістю тих, хто прибував для подальшого проходження служби. Як-не-як відмітка про виконаний план – справа серйозна. Однак серед новобранців траплялися й такі, що полюбили заглянути до чарки, як тільки трапляється нагода. Спершу цьому не приділяли належної уваги. Про пиятику на фронті відкрито заговорили вже тоді, коли було зафіксовано перші випадки смерті військовос-

лужбовців через необережне поводження зі зброєю або, ще гірше, навмисне вбивство нападників.

Спочатку командири намагалися спокійно й лояльно, наскільки це можливо в такій ситуації, пояснювати про вплив «зеленого змія» на організм людини, наводили приклади сотень скалічених оковитою життів. Однак любителі випити що інформацію сприймали по-різному. Де когось доходило одразу, а хтось швидесенько біг заливати годину нотації чарчиною старої доброї сивухи. Способи боротьби із «аватарами» (сьогодні цей новомодний термін добре відомий військовим) були різними, як і наслідки. Та чи не найефективнішим

виявився метод, запропонований мобілізованим прикордонником підполковником Василем Чаркою.

Василь Йосифович пригадує, коли вперше зустрів в зоні АТО «аватарів», то про себе відмітив, що, як правило, методи кардинальних покарань, зокрема й так звана «губа», до мізків «равликів» не доходила. Він зрозумів, що на їхню поведінку краще впливати психологічно та з креативним підходом. Заручившись підтримкою помічників – двома прикордонниками та другом-земляком (який, до речі, й створив славнозвісний ескіз), – Василь Чарка виготовив уже нашумуваний серед вояків шеврон «Аватар», котрий вперше побачив світ 15 листопада 2014 року. Що ж, результат вийшов дійсно креативним.

Відтоді «почесного» шеврона вручають, як і годиться, з дотриманням усіх військо-

вих традицій – під час шиккування перед персоналом підрозділу солдат, який встиг «відзначитися». Уже за деякий час виявилося, що любителів такої слави ставало все менше. А по знамениті шеврони до підполковника Чарки почали звертатися й із інших військових формувань, де командири також хотіли навести лад.

Автор шеврона розповів, що в нього люди, котрі зловживають спиртним, чомусь асоціюються з равликами. Тож саме останні й стали «прикрашати» нашивку. Пан Василь сьогодні пишається тим, що завдяки йому певну кількість військовослужбовців вдалося повернути на правильний шлях та змінити їхнє життя. Він із посмішкою згадує ті історії. А хлопці, котрі саме завдяки такому виховному процесу позбавилися згубної звички, і донині підтримують зв'язок із підполковником Чаркою.

Пригадайте себе тверезим у компанії, що вже встигла добряче хильнути. Пам'ятає, як смішно й жалюгідно виглядають зазвичай абсолютно нормальні приятелі? Переходити у подібний стан тому, хто себе поважає, не хочеться. Крім того, алкогольне сп'яніння викликає почуття жалю до себе. Кожен, хто вживав спиртне в колективі, не хоче зізнаватися собі, що замість полетшення у нього залишилося відчуття, ніби його не зрозуміли.

У бойових умовах навіть невелика доза спиртного – втрата інстинкту самозбереження, а значна його кількість – неспроможність діяти в загальній лінії. Люди з алкогольною залежністю викликають зневагу у товаришів і не користуються авторитетом – незалежно від попередніх заслуг. В екстремальній ситуації вони – зайвий баласт.

Пити – ганебно і неприпустимо. Розвідка, спецназ, снайпери, льотчики, інші військові професіонали і не тільки, – якщо є імовірність виконання завдань – не п'ють в загальній лінії. Згадаймо історію: козаки за п'янотою в поході взагалі карали своїх побратимів смертю.

Кожна шоста втрата у бою, кожна п'ята дорожня аварія, майже сто відсотків хуліганства та кожне десяте психічне захворювання серед військових спричинено зловживанням спиртними напоями.

З подібними проблемами стикалася більшість воюючих держав, і ми можемо запозичити їхній позитивний досвід. Приміром в Ізраїлі у кожному військовому підрозділі є двос-штатний психологічний – так званих офіцерів психологічного здоров'я. В Україні немає ані такої служби, ані схожих держпрограми. Психологічну підтримку на передовій надають здебільшого добровільні психологи та капелани. Звичайно, цього замало.

РЕЦЕПТУ НЕ ІСНУЄ

Не всі люди, які зловживають спиртним, обов'язково стають алкоголіками, однак усі вони входять до зони ризику. Над цим варто замислитися кожному.

Неупереджена статистика свідчить: нині в Україні від пияцтва щороку помирає до 40 тисяч осіб. У середньому кожна людина віком від 15 років за рік випиває 6,2 літра чистого спирту.

Як стверджують експерти, універсальних ліків від цієї хвороби поки що не винайшли. Тому кожен має вирішувати самостійно: пити чи дотримуватися здорового способу життя. Слід пам'ятати, що задоволення від вживання алкогольних напоїв досить сумнівне. Цікава розмова за обідом може бути набагато приємнішою. Поширена думка, що спиртне сприяє спілкуванню, не відповідає дійсності. Під його впливом людина хоче висловитися, однак не бажає слухати інших.

■ **креатив**

З початку неоголошеної війни в нашій державі почали говорити про безліч проблем, що існували в армії. Тодішній армії. Адже за короткий проміжок часу наші захисники доотримали необхідну для захисту країни амуніцію, озброєння, а лави військовослужбовців поповнили мобілізовані. Однак один серйозний негарод все ж залишився. Це – зловживання спиртними напоями. А оскільки звичайні методи боротьби з пияцтвом на практиці виявилися не зовсім дієвими, в хід пішла багата увага мобілізованого прикордонника Василя Чарки.

■ корисні поради

Як отримати «бойові» сотки

Учасникам бойових дій гарантується першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва. На жаль, складність самої процедури їх отримання, бюрократичні перепони з боку чиновників, відсутність необхідної інформації, а також суттєві технічні проблеми призводять до того, що частина бійців відмовляється від цієї гарантованої державою пільги вже після перших спроб отримати наділ. Саме тому дуже важливо знати, куди звертатися та у якій послідовності діяти, щоб реалізувати своє законне право на землю і уникнути проблем під час оформлення ділянки.

Підготувала
Ольга МІРОШНИЧЕНКО

Нагадаємо, що Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» дану пільгу не визначено. Однак розпорядженням № 898 від 19 серпня 2015 року Кабінет Міністрів України зобов'язав Державну службу з питань геодезії, картографії та кадастру й облдержадміністрації за участю органів місцевого самоврядування визначити земельні ділянки для відведення учасникам АТО і членам сімей загиблих, а також забезпечити першочерговий розгляд їхніх звернень. Більш того, вказані органи повинні розмістити на власних офіційних веб-сайтах інформацію про місце розташування, цільове призначення та площу таких ділянок.

Порядок безоплатного отримання земельних ділянок передбачений Земельним кодексом і процедурно є аналогічним як для пересічних громадян, так і для учасників бойових дій.

Безкоштовно можна отримати ділянку для ведення особистого селянського господарства у розмірі не більше двох гектарів; для ведення садівництва – 0,12 гектара; для будівництва й обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд у селах – до 0,25 гектара, в селищах – не більш як 0,15 гектара, в містах – не більше 0,10 гектара. Земельний кодекс України встановлює, що передача земельних ділянок безоплатно у власність громадян у межах зазначених норм проводиться один раз по кожному виду використання.

Слід знати, що отримати ділянку можна за кожним цільовим призначенням. Тобто, ви маєте право претендувати не на один, а на декілька наділів: до прикладу, для ведення садівництва і спорудження будинку. Окрім того, в земельному законодавстві відсутній принцип територіальності. Тому відмова у наданні ділянки, аргументована тим, що ви у цьому районі не проживаєте, неправомірна. Обов'язково вимагайте, щоб будь-яку відмову вам надали у письмовій формі, адже тоді її можна оскаржити.

ЯК ЗНАЙТИ ВІЛЬНУ ДІЛЯНКУ?

Для отримання земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибної ділянки) необхідно зверну-

тись із заявою до органу місцевого самоврядування (місцевої ради). Земельні ділянки для ведення індивідуального садівництва за межами населених пунктів надаються Головним управлінням Держгеокадастру в області.

Як показує практика, найбільшою проблемою є пошук вільної землі, особливо у районах, де вартість наділів висока. Попри те, що нині інформація про земельні ділянки міститься на сайтах визначених розпорядженням Кабміну органів виконавчої влади та у Публічній кадастровій карті України (map.land.gov.ua/kadastrova-karta), непоодинокі випадки, коли земля перебуває у приватній власності, проте не внесена до Державного земельного кадастру. Тому найдоцільніше у разі відсутності інформації про вільні земельні ділянки звертатися із письмовим запитом у відповідний орган виконавчої влади чи місцевого самоврядування про надання публічної інформації щодо наявності земель державної та комунальної власності, не наданих у власність або користування.

Згідно із Законом України «Про доступ до публічної інформації» ваше звернення повинні задовольнити у обов'язковому порядку. За законодавством розпорядник

пункту або кадастрової карти. До клопотання додається посвідчення учасника бойових дій чи довідка про участь в АТО як підстава першочергової реалізації права на безоплатну приватизацію землі.

Строк розгляду клопотання – один місяць. Ця послуга безкоштовна.

У результаті ви отримуєте дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки. Рішення про відмову у наданні такого дозволу має бути мотивовано. Підставами відмови відповідно до статті 118 Земельного кодексу України можуть бути лише невідповідність місця розташування об'єкта вимогам законів, прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, генеральних планів населених пунктів та іншої містобудівної документації, схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, проектів землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів.

РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Право безоплатної приватизації земельної ділянки означає відсутність державного мита за отримання дозволів, погоджень та

ним органом Держгеокадастру. У разі відведення земельної ділянки, на якій планується будівництво, крім погодження з органом земельних ресурсів, необхідно надати проект органу містобудування та архітектури.

ПРИСВОЄННЯ КАДАСТРОВОГО НОМЕРА

Після необхідних погоджень земельна ділянка підлягає державній реєстрації у Державному земельному кадастрі. Відомості про неї вносяться в базу задля того, щоб у майбутньому унеможливити її передачу іншому власнику чи користувачу. Зупинятися на цьому етапі не варто, оскільки присвоєння кадастрового номера не означає набуття права власності.

Після реєстрації ділянки необхідно звернутися до органу, що видавав дозвіл на розроблення проекту землеустрою, для отримання рішення про затвердження документації із землеустрою. Термін виконання – 14 днів, **послуга безкоштовна.**

РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Завершальним етапом процедури приватизації земельної ділянки є реєстрація права власності, після чого ви можете вільно нею розпоряджатися: продавати дарувати, вно-

інформації має надати відповідь на запит не пізніше п'яти робочих днів. В окремих випадках цей термін може бути продовжено до 20 робочих днів з обґрунтуванням цього.

КУДИ ЗВЕРТАТИСЯ?

Сільські, селищні та міські ради передають земельні ділянки у власність або у користування із земель комунальної власності відповідних територіальних громад для всіх потреб. Районні державні адміністрації на їх території передають ділянки із земель державної власності за межами населених пунктів. Державна служба з питань геодезії, картографії та кадастру передає ділянки сільськогосподарського призначення державної власності.

Отже, якщо ви визначилися із цільовим призначенням ділянки та її розмірами (згідно з нормами), до відповідного органу подається клопотання про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність та графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце її розташування. Це можуть бути копії з генерального плану відповідного населеного

внесення інформації про ділянку до кадастру. Однак послуга з розроблення проектної документації надається **суб'єктами господарювання на платній основі** і є основним етапом приватизації.

Виконавцем робіт у вибраній вами землевпорядній організації може бути тільки особа, яка має сертифікат інженера-землевпорядника. Перелік таких осіб розміщений на офіційному сайті Держгеокадастру: www.dazru.gov.ua (підрозділ «Державний реєстр сертифікованих інженерів-землевпорядників» розділу «Ліцензування й сертифікація»). Без наявності такого сертифікату у виконавця робіт проект землеустрою буде вважатися недійсним.

Важливо знати, що складання документації із землеустрою передбачає, що інженер-землевпорядник повинен визначити точні межі земельної ділянки, їх геодезичні координати і скласти кадастровий план.

Після розроблення проекту його слід погодити. Так, проект відведення земельної ділянки сільськогосподарського призначення підлягає погодженню з територіаль-

ситу у заповіт тощо. Таку реєстрацію проводять територіальні підрозділи реєстраційної служби Головного управління юстиції за місцем розташування ділянки.

Заявник може самостійно звернутися до реєстраційної служби або передати необхідні документи через земельні органи, що вносили відомості до кадастру.

Для реєстрації подаються наступні документи:

- заява про державну реєстрацію;
- копія документа, що посвідчує особу заявника;
- копія ідентифікаційного коду;
- квитанція про сплату коштів за надання витягу з Державного реєстру прав;
- квитанція про сплату державного мита;
- рішення органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання її у власність.

Вартість послуги – 119 гривень (державне мито) та 120 гривень (витяг з Державного реєстру прав). Термін виконання – до 14 днів. ■

■ 15 лютого – День вшанування учасників бойових дій на території інших держав

...Закінчувався останній місяць 1979 року. 25 грудня о 15-й годині дня за московським часом на аеродромі Демократичної Республіки Афганістан з невеликим інтервалом почали приземлятися військово-транспортні літаки ВПС СРСР. Вони перекидали до країни перші військові частини для надання його уряду «інтернаціональної допомоги».

Михайло ОВСЯНИКОВ,
Василь КЛИМЕНКО

А далеко на півдні цієї гірської держави, перетнувши державний рубіж, через засніжені перевали долали перші кілометри чужої землі моторизовані дивізії 40-ої армії. Колонам, що просувалися в напрямку міст Кабул, Герат, Шинданд, Кандагар і Фарах, здавалося, не було кінця-краю. З цього часу на довгих десяти років розпочала свій жертвний відлік приховувана від наших співвітчизників війна. Брати участь у ній довелося і «зеленим кашкетам».

На той час радянсько-афганський кордон протяжністю 2 800 кілометрів охороняв особовий склад двох прикордонних округів – Східного й Середньо-азійського. Обстановка на ньому з кожним днем ставала більш загрозливою. У центральних районах Афганістану за активної підтримки «шураві», як називали афганці радянських воїнів, місцева влада у бойовому протистоянні наносила удари своїм ворогам – моджахедам. А в ніким неконтрольованому прикордонні палаючої країни продовжували лютувати бандитські формування. Від них «зеленим кашкетам» можна було очікувати будь-яких провокацій. Щоб забезпечити на далеких підступах недоторканність рубежів країни, в січні 1982 року її політичне керівництво «нарізало» прикордонникам 100-кілометрову зону відповідальності вглиб афганської території.

Для знищення банд моджахедів було розпочато формування ММГ – мотоман-

Чужа війна

Для приховування участі прикордонників у бойових діях на суміжній території «зелених кашкетів» передягли в армійську форму та наказали зняти усі розпізнавальні знаки. Відібрали також військові та комсомольські квитки.

Після того, як на гумових човнах усі перебралися на чужий берег Пянжу, відразу ж надійшла команда: «Окопаться!». Земляк Дунаєвського, який служив уже другий рік, пошепки сказав Юрію: «Коли одного вб'ють, другий має ховатися за його тілом».

Командир у цей час вкотре робив настанови необстріляним воякам: «Усе, що свистить над головами, – це мимом, не бійтеся!». А свист над їхніми головами ставав усе гучнішим. Та коли «запрацювала» наша батарея «васильків», прикордонники стали просуватися далі.

бронетранспортери і бензовози, падали збиті «стінгерами» «Мі-8». Після масованих бомбардувань на місці кишляків, де було виявлено бандформування, залишалися груді каміння.

Воювали душмани як смертники. Для них було однаково почесно як убивати

присвоїли звання Героя Радянського Союзу. Було йому тоді двадцять років. Серед семи українських прикордонників, удостоєних цього високого звання протягом всієї афганської війни, він був наймолодшим.

...Ініційована керівництвом СРСР під інтернаціональним прапором військова

Афганська війна зайшла в тупик. Вихід з нього був один – повернути додому війська Обмеженого контингенту. Що й відбулося 15 лютого 1989 року.

росіян, так і самим загинути у бою з невірними. З таким ворогом віч-на-віч зійшовся у своєму першому бою призначений на службу до Прикордонних військ з українського села Карапиші, що на Київщині, Віктор Капшук. Того дня «Мі-8» з прикордонним десантом на борту блискавично виконав обов'язковий

«допомога братньому народу» продовжувала вести свій жертвний відлік. На кладовищах радянських міст і сіл усе більше з'являлося надгробків із стримано лаконічним надписом: «Загинув при виконанні військового обов'язку». А люди подумки доповнювали: «В Афганістані». Матері призовників, уже не приховуючись, розповідали, як на колінах благали у військкоматі не посилати їхніх синів служити в Середню Азію. У суспільстві відкрито заговорили про необхідність покінчити з війною у чужій країні.

Нехтувати цим кремлівські вожді уже не могли: афганська війна зайшла в глухий кут. Вихід з нього був один – повернути додому війська Обмеженого контингенту, що й відбулося 15 лютого 1989 року. Через Хайратонський міст організованим маршем 40-а армія покинула палаючий Афганістан. Прикриваючи її тил від несподіваного нападу, вслід за військами поверталися на державний рубіж і бойові прикордонні підрозділи.

...Знає і пам'ятає нинішнє покоління «зелених кашкетів» уславлених прикордонників-інтернаціоналістів Сергія Махліновського, Віталія Полуніна та їхніх бойових побратимів. Глибоко шановані нинішнім персоналом Служби генерали й офіцери: Віктор Назаренко, Василь Серватюк, Анатолій Борисов, Олександр Романенко, Борис Трегубов, Іван Наконечний, Віктор Капшук, Григорій Мінін, Олександр Бова, Анатолій Завалко, Микола Демиденко й багато інших, чия командирська зрілість гартувалась на палаючій вогнем афганській землі. Тільки у Київській організації ветеранів-прикордонників нині нараховується майже 200 вартових рубежу, у долю яких окремим рядком вписана участь у бойових діях в ДРА. Усі вони з гідністю виконали свій військовий обов'язок на тій чужій війні. ■

На території ДРА загинуло 518 прикордонників. Із них: офіцери – 130; прапорщики і старшини надстрокової служби – 17; сержанти – 97; рядові – 274. Звання Героя Радянського Союзу були удостоєні 7 прикордонників. Водночас 104 вартових рубежу нагороджено орденом Червоного Прапора, а Червоної Зірки – 432. Жодного загиблого прикордонника не залишилося на території Афганістану. Не було жодного випадку дезертирства або зради Військовій присязі. Загальні втрати радянських військовослужбовців (з 25.12.1979 по 15.02.1989 рр.) склали 14 тисяч 453 людини.

неврених груп. Вони займали на противагу території ключові стратегічні позиції, блокуючи шляхи доставки душманам із-за рубежу зброї, знищували бази. Це і стало початком утаємниченої участі радянських прикордонників у бойових діях на території сусідньої країни.

На все життя закарбувався у пам'яті черкашанина Юрія Дунаєвського той день.

– Із застави «Лянч» Хорозького прикордонного загону, – розповідав він, – у складі групи підвищеної готовності я прибув у призначений пункт. Вранці, долаючи заметену снігом дорогу, сюди підтягнулася наша мотоманеврена група. Офіцери вишикували стрій із більше сотні вояків і повідомили: для виконання бойового завдання ми повинні вночі, непоміченими з того боку, перетнути державний кордон з Афганістаном.

Там, за 300 метрів від розташування наших застав, у гірській ущелині, перебувало угруповання «духів». Розгромити його – таке завдання поставило командування перед особовим складом ММГ.

– Пам'ятаю, – згадував колишній афганець, – бій уже закінчився, треба підбирати важкопоранених, хоча й сам отримав незначну «подряпину». А рука ніби приросла до цев'я Калашникова, – не відривається. Не відпускають пальці зброї – жага до життя була сильнішою за все...

Згодом мотоманеврені групи стали комплектувати з військовослужбовців усіх прикордонних округів. Прибуваючи у «відрядження», вони протягом місяця навчалися не лише воювати в стрімких ущелинах скелястих гір, а й виживати у складних кліматичних умовах чужої країни. Це мали бути не новобранці, а воїни, які відслужили не менше року, фізично загартовані, дисципліновані та відмінники стрільби. І тільки після напружених тренувань прикордонники відправлялися для виконання бойових завдань за кордон.

Тим часом війна в Афганістані з участю «шураві» набувала все більших обертів. Усі важливі операції проводилися особовим складом Обмеженого контингенту радянських військ та прикордонниками. Горіли танки, факелами палали в гірських ущелинах

протизенітний маневр і вдало висадив вояків перед першою траншеєю ворога. Вона півмісяцем охоплювала душманську базу, до якої залишалось якихось сто метрів. Бандити не очікували, що ледь не на їхні голови «шураві» висадять свій десант, тому і залишили траншею вільною, розстрілюючи перед нею все живе. Десантники ходами сполучення стали оточувати табір «духів» з обох боків. Останні кинулися захищати свої позиції. Розпочався запеклий бій.

«Молодець! – поплескав по плечі Капшука старший сержант Володимир Поршнев, спостерігаючи, як униз, по схилу гори, відступаючи, побігли душмани. – Головне – не розгубився», – сказав він.

Коли Поршнев звільнився у запас і повернувся до рідної Білорусі, командиром їхньої групи призначили сержанта Віктора Капшука. Посилали його з підлеглими завжди туди, де було найгарячіше. Незабаром за мужність і героїзм, виявлені під час виконання інтернаціонального обов'язку в ДРА, команду відділення десантно-штурмової маневреної групи старшому сержанту Капшуку Віктору Дмитровичу

■ ПОСТАТЬ

«Красиво те, що функціонально!»

7 лютого виповнилося 110 років з дня народження людини, чиє ім'я назавжди внесено в історію авіації – Олега Антонова. Саме він створив 52 типи планерів і 22 – літаків, а крилаті машини з логотипом «Ан» стали світовим брендом літакобудування.

Андрій КУЧЕРОВ

Свою любов до неба Антонов демонстрував ще в юні роки. Разом з однолітками підлітками він створив «Клуб любителів авіації», і хлопці постійно бігали на військовий аеродром для вивчення конструкції літальних апаратів. Перший свій витвір – планер «Голуб» – майбутній геніальний конструктор зробив із фанери й водопровідних труб.

Аби вступити до Ленінградського політехнічного інституту, юнак був змушений приховати своє дворянське походження. Пізніше, 1937 року, органи НКВС докопалися до його родового коріння. Від арешту та репресій Антонова вберіг відомий авіаконструктор Олександр Яковлев, який, по суті, врятував юнаку життя.

1947 року побачив світ перший літак Антонова – Ан-2, який до того ж виявився і довгожителем: його серійно випускають з 1949 року. Спочатку його планували для роботи в сільському господарстві, звідси і народна назва – «кукурузник». Проте сфера використання літака значно розширилася і він став багатопільним. Маленькі розміри (довжина всього 12,4 метра, висота – 5,35 метра, екіпаж – 2 особи) давали можливість працювати в абсолютно різних кліматичних умовах – в горах, тундрі, тайзі, пустелі тощо. Цікаво, що у кодифікації НАТО його називають «Colt», тобто «лоша».

Під час одного з перших польотів Ан-2 на аеродромі в Жулянах його випадково побачив перший секретар ЦК Компартії України Микита Хрущов. Він був вражений технічними можливостями літака: «Та ця бабка може сісти навіть на поля мого капелюха!». Поспілкувавшись з Олегом Антоновим, керівник республіки одразу запропонував йому переїхати з далекого Новосибірського КБ у столицю України та очолити

конструкторське бюро. Правдива ця історія чи ні – достеменно невідомо, однак талант Олега Костянтиновича у повній мірі розкрився саме на українській землі.

Після переїзду в Київ Антонов активно займається літакобудуванням. Протягом 1960-70-х років Конструкторське бюро під його керівництвом випустило більше десятка нових літаків – пасажирських, санітарних, транспортних, метеорологічних та аерофотознімальних. Але найвідомішими стали Ан-22 «Антей» та Ан-124 «Руслан».

У червні 1965 року під час проведення найпрестижнішого авіасалону у французькому Ле Бурже в небі з'явився літак Ан-22 «Антей». Найбільший на той час літак у світі пронісся над довгими рядами авіатехніки, викликавши фурор десятків тисяч відвідувачів. На борту літака під час демонстраційного польоту перебував космічний корабель «Восток», львівський автобус ЛАЗ і всюдихід УАЗ.

Після приземлення всередині літака відразу ж було організовано прес-конференцію, де розмістилося понад 300 осіб. Звичайно ж, головною персоною став творець гіганта – Олег Антонов. На подив присутніх радянський авіаконструктор без акценту спілкувався французькою. Один настирливий журналіст звинуватив інженера в тому, що його літаки недостатньо гарні та витончені. «Красиво те, що функціонально, – відповів Антонов. – Чому красивою вважається жінка з широкими стегнами і пишними грудьми? Тому що може народити і вигодувати здорову дитину!» Французи вибухнули оплесками, а прізвище Олега Костянтиновича того ж дня стало відомим усьому світові.

При проектуванні Ан-124, Олег Антонов використовував абсолютно нові технічні рішення, такі як стрілоподібне крило суперкритичного профілю, а також композиційні матеріали. На цих літаках було встановлено 30 світових рекордів. Цікавий факт: Ан-124 хотіли назвати Тарасом Бульбою, але зупинилися на імені «Руслан», адже більшість літаків конструктора, за традицією, мали в своїх назвах букви АН.

Пізніше з'явилася досконаліша модель, щоправда, створена вже послідовниками Антонова. На жаль, великий учений не побачив «Мрію» у небі. Найбільший транспортний літак у світі встановив 240 світових рекордів, що є абсолютно безпрецедентним випадком в авіації. ■

■ ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ!

Департамент персоналу Адміністрації Держприкордонслужби України та колектив Центрального клінічного госпітально України вітають з 80-річчям **ПОЛІНКЕВИЧА Броніслава Станіславовича**, доктора медичних наук, професора, лауреата Державної премії України, провідного лікаря-хірурга хірургічного відділення клініки хірургії ЦКГ ДПСУ.

Життєвий шлях, пройдений Вами, є насиченим і цікавим на події. Ваші захоплення не перелічити, а покликання одне – Лікар!

Нехай душа у Вас ніколи не старіє,
На білій скатертині будуть хліб і сіль,

Своїм теплом Вас завжди сонце гріє,
Слова подяки лунуть звідусіль.
В житті нехай все буде, що потрібно,
Без чого не складається життя,
Любов, здоров'я, щастя, дружба
Та вічна нестаріюча душа.
Смійтеся більше і менше сумуйте,
Щораз багатійте, ще краще газдуйте,
Хай думи ніколи спочинку не знають,
Хай легко, мов крила, влучат пригортають!
Хай серце ще довго тріпоче у грудях,
Живіть до ста років на поміч всім людям!
Здоров'я міцного Вам зичимо щиро,
Ласки від Бога, від людей добра
На багаті і щасливі літа!

■ ЦІКАВО ЗНАТИ

«Валентинка» з любов'ю

В Україні дедалі популярнішим стає День святого Валентина – покровителя усіх закоханих. 14 лютого люблячі пари освідчуються та дарують один одному приємні подарунки і, звісно ж, «валентинки» – невеликі листівки, прикрашені сердечками.

Яна ШЕВЧУК

Щодо «винуватця торжества» існує декілька легенд. За однією з них 269 року римський імператор Клавдій II готувався завоювати світ, але армії не вистачало воїнів. Вважаючи, що чоловіків до війська не пускають дружини, імператор видав декрет, згідно з яким солдатам заборонялося одружуватися протягом усієї військової служби. Але молодий священник на ім'я Валентин наперекір указу вінчав закоханих таємно. Дізнавшись про це, імператор наказав стратити панотця.

Чекаючи на вирок, Валентин закохався у сліпу дочку тюремника і оскільки захоплювався медициною, зумів вилікувати її

■ ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Щиро дякую!

Я, підполковник Калмазан Володимир Станіславович, – старший офіцер ОРВ Прикордонної комендатури швидкого реагування «Ізмаїл» хочу висловити слова подяки від усієї моєї сім'ї за допомогу, яку мені надали наші прикордонники для порятунку життя моєї доньки Лілії.

2014 року, коли нашої Лілі виповнився лише рочок, кардіологи діагностували у неї аневризму міжшлуночкової перегородки серця. Ця патологія була вродженою і могла до двох років самостійно затягнутися. Однак наприкінці 2015 року після чергового обстеження лікарі констатували різке збільшення аневризми й операцію необхідно було провести у максимальній терміні – до виповнення дитині трьох років, тому що почалися незворотні процеси в серці.

З огляду на те, що подібні операції на серці (суть їх полягає у введенні через стегнову артерію в серце дитини зонда-імплантанта) дорогі, я звернувся за допомогою до своїх товаришів в ПКШР «Ізмаїл», своїх побратимів по службі в зоні

сліпоту. Перед страгою священник надіслав дівчині прощальне послання, яке підписав: «Від твого Валентина» (звідси – листівки-«валентинки»).

14 лютого 269 року Валентину відрубали голову за непокору імператору. Пізніше священника канонізовано католицькою церквою. 496 року Папа Римський Геласіус оголосив 14 лютого Днем святого Валентина. У Західній Європі його відзначають з XIII століття, в США – з 1777 року. Для України це свято доволі нове, однак воно вже встигло завойувати симпатії наших співвітчизників. ■

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

Прикордонник
України

Свідчення про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Чергова по номеру
Ольга МІРОШНИЧЕНКО

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»

Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: 45874
Наклад: 5750 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялинська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net